

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové, JUDr. Věry Šimůnkové, JUDr. Marie Turkové a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobce: **F. T.-K.**, zastoupeného JUDr. Janou Kuřátkovou, advokátkou, se sídlem Hilleho 6, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2006, č. j. OAM - 820/VL - 10 - ZA05 - 2006, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 8. 2007, č. j. 56 Az 380/2006 - 33,

takto:

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29. 8. 2007, č. j. 56 Az 380/2006 - 33, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Ustanovené zástupkyni žalobce, advokátce JUDr. Janě Kuřátkové, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 2856 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl včasnou kasační stížností shora označený rozsudek krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2006, č. j. OAM - 820/VL - 10 - ZA05 - 2006, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13 a § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), s tím, že nebyly shledány důvody ani

pro udělení azylu, ani doplňkové ochrany dle téhož zákona. O náhradě nákladů bylo rozhodnuto tak, že žalovanému nebyla náhrada nákladů řízení přiznána.

Důvod k žádosti o mezinárodní ochranu v daném případě byl tento: stěžovatel byl členem opoziční strany Unie pro demokracii a sociální pokrok (UDPS), po účasti na protestním pochodu se stal předmětem zájmu ozbrojených složek a aby předešel možnému zatčení, v listopadu 2005 odcestoval do České republiky. V případě návratu mu hrozí ve vlasti uvěznění. Důvodem pro postup správního orgánu, který neshledal důvody pro udělení azylu, ani doplňkové ochrany, byla zejména skutečnost, že výpovědi stěžovatele vyhodnotil jako nevěrohodné pro odchylky mezi výpověďmi (v žádosti hovořil stěžovatel jako o příčině svých potíží o účasti na protestním pochodu v září 2005, v pohovoru uvedl březen 2005, v doplňujícím pohovoru pak zmiňoval také účast na pochodu 30. 6. 2005, kterou při prvním pohovoru vyloučil; v prvním pohovoru uvedl, že policisté jeho dům navštívili v dubnu 2005 dvakrát, jednou v květnu 2005, přičemž o návštěvách jej informoval strýc, v doplňujícím pohovoru pak uváděl návštěvu policie jednou v dubnu, dvakrát v květnu, a jednal s nimi bratranec; dále ke znevěrohodnění vede i předchozí podání žádosti o azyl). Dále správní orgán ocitoval různé zprávy a informace, z nichž dovedl, že politická situace v zemi není natolik vyhrocená, že by stěžovateli za aktivity ve straně UDPS hrozilo uvěznění. Neexistenci důvodů k udělení doplňkové ochrany pak správní orgán dovedl zejména z citace některých zpráv o zemi v kontextu s nenaplněním intenzity „nelidského nebo ponižujícího zacházení či trestu“ dle rozsudku ESLP ve věci Vilvarajah a spol.

Žalobu podanou proti rozhodnutí správního orgánu soud zamítl z následujících důvodů: Soud především vyhodnotil vedené pohovory jako řádné a správně vedené a shromážděné zprávy a informace vyhodnotil jako dostatečné. Žalobce v žalobě dále uváděl články a citace ze zpráv (a to i ze zpráv přítomných ve spise správního orgánu), které zpochybňovaly závěry správního orgánu a jeho úsudek o stavu v zemi, zejména o bezpečnosti představitelů strany UDPS. Krajský soud uvedl, že články nemají konkrétní souvislost s osobou stěžovatele a pocházejí z období, kdy tento již KDR opustil. Novinový článek - údajně o žadateli - je psán pouze na stroji, není zde důkaz o jeho pravosti a původu. Dále se krajský soud zabýval otázkou věrohodnosti tvrzení stěžovatele a dal za pravdu žalovanému. Důvody nedůvěryhodnosti spatřuje jednak ze skutečnosti, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu poprvé pod jiným jménem a jiným datem narození, a jednak z rozporů v jeho tvrzeních. Rozporná tvrzení shledává v době a počtu účastí na protestních pochodech a ve skutečnostech, že jednou uvedl, že policie dům prohledávala a podruhé, že jej pouze sháněla, či že jednou uvedl, že policie jednala s jeho bratrancem a podruhé se strýcem. Na doložení informací o špatném zacházení s představiteli UDPS soud uvedl, že rozhodné nejsou události, které nastaly u jiných osob než u žadatele a že takováto jednání vůči vedoucím členům UDPS nejsou častá. Pro udělení doplňkové ochrany nebyly shledány důvody – žalovaný dle soudu správně vyšel z informace MZV ČR ze dne 10. 5. 2005 a z žadatelových výpovědí. Z těchto důvodů soud vyhodnotil postup a závěry správního orgánu jako správné a zákonné a žalobu zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost. Nejprve se v ní vyjádřil k otázce přijatelnosti kasační stížnosti a uvedl otázky, které přesahují jeho zájem: především jde o otázku, zda by mělo Ministerstvo vnitra k žadateli, který v řízení uvedl

změněnou totožnost, a priori přistupovat jako k nevěrohodnému. Dále se krajský soud nevyjádřil k stěžovatelským námitkám, které měly oporu ve správním spisu - konkrétně se nevyjádřil ke zprávám, které použil sám správní orgán - a soud na žalobcem označené rozpory opomenul reagovat. Jako důvody kasační stížnosti uvádí stěžovatel následující skutečnosti: Ministerstvo vnitra nesprávně posoudilo stěžovatelovu věrohodnost a na základě několika drobných rozporů, které neměly ve věci zásadní význam posoudilo osobu stěžovatele jako nevěrohodnou. Stěžovatel spatřuje pochybení zejména v dovozování nevěrohodnosti z důvodu, že poprvé stěžovatel uvedl nesprávné jméno a datum narození - toto však bylo odůvodněno strachem, že bude navrácen do země původu. Je zřejmé, že správní orgán je postaven před těžký úkol posouzení věrohodnosti stěžovatele, neměl by však předem přistupovat k žadateli jako k nevěrohodnému proto, že uvedl na začátku nesprávné jméno a datum narození. Dále stěžovatel uvádí následující: Ačkoliv je pravdou, že samotné předvolání nebo návštěva policie ještě nedosahuje práh pronásledování (jak dovodil soud s odkazem na rozsudek NSS č. j. 3 Azs 64/2004 - 58 ze dne 20. 4. 2004), prokazuje to pouze, že stěžovatel doposud pronásledován ve smyslu zákona o azylu nebyl, ale nikoli, že zde neexistuje hrozba pronásledování v případě návratu do země původu. Pro posouzení, zda by stěžovateli v případě návratu hrozilo pronásledování, jsou pak relevantní zprávy o zacházení s jinými představiteli strany UDPS. K těm soud uvádí, že „takováto jednání vůči vedoucím členům UDPS nejsou častá“. Soud však nevzal v potaz ani stěžovatelem doloženou zprávu o K. F., ani zprávu Kanadské rady pro imigraci a uprchlíky, odkazující na zprávy Africké asociace ochrany lidských práv a zprávu Human rights Watch. Krajský soud uvedl, že články nemají konkrétní souvislost s osobou stěžovatele a pocházejí z období, kdy tento již KDR opustil. Tento názor je však také nesprávný - žádost přece musí být posuzována i z pohledu nebezpečí, které by žadateli hrozilo v případě návratu. Krajský soud se vůbec nevyjádřil k námitce uvedené v žalobě, že ve zdrojích použitých Ministerstvem vnitra jsou naopak i informace, které podporují žádost stěžovatele o azyl a jsou v rozporu se závěry správního orgánu. S těmito informacemi se nevypořádal ani správní orgán, ani soud. Stěžovatel spatřuje v uplatňovaných skutečnostech důvody podle § 106 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Odkazuje na správní spis a uzavírá, že stěžovatel nesplňuje podmínky obsažené v ust. § 12 a § 14 zákona o azylu; stěžovatel není ve své zemi ohrožen ani skutečnostmi vyjmenovanými v ust. § 14a zákona o azylu. Navrhuje zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost.

Kasační stížnost podal účastník řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel v ní uplatňuje přípustný důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Vzhledem k tomu, že rozhodnutí krajského soudu bylo vydáno po nabytí účinnosti zákona č. 350/2005 Sb. (tj. po 13. 10. 2005), postupoval zdejší soud již podle s. ř. s. ve znění novelizovaném uvedeným zákonem. Nejvyšší správní soud se proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval také otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele a je tedy přijatelná. Vymezení institutu přijatelnosti

kasační stížnosti ve věcech azylu se zdejší soud podrobně věnoval např. ve svých usneseních ze dne 26. 4. 2006, sp. zn. 1 Azs 13/2006, případně ze dne 4. 5. 2006, sp. zn. 2 Azs 40/2006 (obě dostupná na www.nssoud.cz), kde dospěl k závěru, že „další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti ...“ Právě takové zásadní pochybení zjistil Nejvyšší správní soud v daném případě v postupu krajského soudu, který se nevypořádal s částí žalobní argumentace, zvláště s tvrzeními o informacích, které naopak podporují žádost stěžovatele o azyl a jsou v rozporu se závěry správního orgánu (podrobněji níže), a kasační stížnost je tedy přijatelná.

Napadené soudní rozhodnutí Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Nejprve tedy ke kasační námitce, že se krajský soud s částí žalobní argumentace nevypořádal: V daném případě stěžovatel v žalobě uváděl citace ze zpráv z rozličných zdrojů, které - oproti závěrům správního orgánu - zpochybňovaly politickou stabilitu a bezpečnost ve vztahu k představitelům strany UDPS. Stěžovatel v žalobě zejména uváděl, že uklidňující zprávy o zmírněné situaci a poklesu represí zazněly před rokem 2005, který byl právě rokem protestů UDPS a kdy byli jeho členové zatýkáni a dokonce i zabiti. S touto žalobní námitkou, jakož i s citací informací o zacházení s jinými představiteli strany UDPS se krajský soud prakticky vůbec nevypořádal. Krajský soud uvedl, že články nemají konkrétní souvislost s osobou stěžovatele a pocházejí z období, kdy tento již KDR opustil. V tomto bodě je nutno dát za pravdu stěžovateli - pozice žadatele o mezinárodní ochranu musí být posuzována i z pohledu nebezpečí, které by mu hrozilo v případě návratu. Krajský soud se dále skutečně nevyjádřil k námitce uvedené v žalobě, že ve zdrojích použitých Ministerstvem vnitra jsou naopak i informace, které podporují žádost stěžovatele o azyl a jsou v rozporu se závěry správního orgánu (str. 144 contra str. 129 spisového materiálu správního orgánu, či str. 44). K tomu je nutno uvést, že např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 7/2005 - 51 ze 4. 1. 2006 byla posuzována situace žadatele o azyl taktéž z Konžské demokratické republiky, který v průběhu řízení výslovně uváděl, že se politice vyhýbal. Ministerstvo vnitra za těchto okolností žadateli nevyhovělo. Městský soud v Praze správní rozhodnutí zrušil ve vztahu k výroku o překážce vycestování a Nejvyšší správní soud jeho postup výše citovaným rozsudkem potvrdil.

Dále směřovala kasační argumentace k otázce věrohodnosti žadatele: krajský soud se zabýval otázkou věrohodnosti tvrzení stěžovatele a dal za pravdu žalovanému. Důvody nedůvěryhodnosti spatřuje jednak ze skutečnosti, že žalobce požádal o mezinárodní

ochranu poprvé pod jiným jménem a jiným datem narození, a jednak z rozporů v jeho tvrzeních. K otázce dovozování nevěrohodnosti osoby žadatele o azyl ze skutečnosti, že požádal o azyl pod jiným jménem a jiným datem narození, se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 5 Azs 237/2005 - 47 z 26. 10. 2005. Správnímu orgánu i soudu zde Nejvyšší správní soud vytknul, že se nevypořádali s argumentací strachem z navrácení do země původu a vyjádřil reálnou pravděpodobnost této argumentace (stěžovatel v našem případě shodně odůvodňuje uvedení nesprávného jména a data narození strachem, že bude navrácen do země původu). Pokud se jedná o dovozování rozporů ve tvrzeních stěžovatele, pak jediný podstatný a relevantní rozpor v žádosti a obou pohovorech lze shledávat v době a počtu účastí na protestních pochodech. Stěží lze shledávat zásadní a markantní rozpor ve skutečnostech, např. že jednou uvedl, že policie dům prohledávala a podruhé, že jej pouze sháněla, či že jednou uvedl, že policie jednala s jeho bratrancem a podruhé se strýcem, a tito jej pak informovali, jak dovozuje soud. Poslední uváděnou skutečnost navíc hned žadatel vysvětlil hned při pohovoru přijatelným a možným způsobem, že jej informovali oba dva. Ze spisu lze spíše dovodit (i při zohlednění odchylek výpovědí o účasti na konkrétním protestním pochodu a při připuštění nejasností či pochyb o jeho konkrétních aktivitách v UDPS), že pravděpodobnost jisté politické angažovanosti stěžovatele v opoziční straně UDPS nebyla najisto a spolehlivě vyvrácena (stěžovatel v reakci na otázky týkající se této strany vykazoval značnou míru vědomostí – např. byl schopen nakreslit znak a vlajku, jmenovat zakladatele i představitele atp.). Pokud dále soud uvádí na doložení informací o špatném zacházení s představiteli UDPS, že „rozhodné nejsou události, které nastaly u jiných osob než u žadatele“ a že „takováto jednání vůči vedoucím členům UDPS nejsou častá“, pak taková argumentace je ve vztahu k dikci zákona o azylu (pro který postačí pouhá hrozba) jen stěží přijatelná a nevypovídající. Z uvedených důvodů, zejména však z toho důvodu, že se soud nevypořádal s částí žalobní argumentace (zvláště s tvrzeními o informacích, které naopak podporují žádost stěžovatele o azyl a jsou v rozporu se závěry správního orgánu), Nejvyšší správní soud dle § 110 odst. 1 s. ř. s. napadený rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm je soud vázán právním názorem v tomto rozsudku vysloveným (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Krajský soud v novém rozhodnutí rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Stěžovateli byla k ochraně jeho zájmů pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupcem advokátka Mgr. Kuřátková. V případě ustanovení advokáta platí hotové výdaje za zastupování a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Uvedená advokátka podala dne 4. 3. 2008 vyúčtování za poskytnuté úkony právních služeb podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). V tomto vyúčtování požadovala odměnu za 2 úkony právní služby, a to za převzetí a přípravu zastoupení a za doplnění kasační stížnosti. Ustanovená advokátka je plátcem DPH. Spolu s režijním paušálem po 300 Kč na 1 úkon právní služby tak uplatňuje celkovou částku ve výši 5712 Kč. Podle § 11 odst. 1 advokátního tarifu náleží mimosmluvní odměna za každý z úkonů právní služby v citovaném ustanovení uvedených. Podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu náleží odměna za první poradou s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, je-li klientovi zástupce ustanoven soudem. Ustanovená advokátka však neuvádí, že by se uskutečnila první poradou se stěžovatelem, která je podmínkou přiznání odměny za uvedený úkon. Podání

písemného doplnění kasační stížnosti pak je úkonem, za který náleží advokátu odměna podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Ustanovené advokátce tak byla přiznána odměna za jeden úkon právní služby, což spolu s náhradou hotových výdajů v částce 300 Kč za jeden úkon právní služby (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu) a s připočtením DPH činí celkem částku 2856 Kč, která byla ustanovené advokátce přiznána.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. května 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu